

at være bleven opklaret eller retfærdiggjort (Hør! Hør!). Vel fremsatte den ærede Præmierminister den Paastand, at Opretholdelse af Danmarks Riges Arvelov skulde hindre „den permanente Integritet“ af det danske Monarchie; men dette blev fremsat som en Paastand, og jeg tilstaaer, at jeg ikke fatter den Logik, den Tankegang, efter hvilken en saadan Paastand skulde blive til en begrundet Slutning. Det er altsaa ved denne ufornødte Tilfætning, at ikke alene Arvesagen, som ellers havde kunnet ventes tilendebragt ved eenstemmig og paaskjønnende Tilstrædelse af den forenede Rigsdag, er bleven udsat fra Tid til Tid, men at ogsaa — hvad ikke noksom kan beklages — hvor der kunde være Tilfredshed, der er nu bleven Bekymring, hvor der kunde være Enighed og Fred, der er bleven Strid og Bitterhed (Hør!).

Medens saaledes nu Rigsdagen, i denne Sag meer end i nogen anden, staaer i to forskjellige Leire, mener jeg dog, at der maa kunne findes en eller anden Betragtning at gaae ud fra, som maa kunne vente at finde Indgang hos alle Rigsdagens Medlemmer. For det Første mener jeg, at, hvor skarpt end Rigsdagens Medlemmer staae overfor hinanden i denne Sag, ere de at betragte som staaende saaledes overfor hinanden, ikke i Egenkab af Ministerielle og Antiministerielle, men som de, der betragte denne høist vigtige Sag i ganske forskjelligt Lys, i forskjelligt Forhold til Fædrelandets Interesser. En Arvesølgelov er i enhver Statsbygning en af Grundpillerne. — Hvor Spørgsmaalet er om at tage denne Pille bort eller at lade den bestaae, der blive de medvirkende Personligheder til forsvindende Størrelser; og Enhver, som i denne Rigsdag skal bære sin Deel af Ansvaaret ved at give sin Stemme for det One eller for det Andet, kan umulig antages at ledes herved af Hensyn til noget saa Forbigaaende som et Ministerium. Det kan kun være Hensyn til Fædrelandet, der her alene og udelukkende bliver det Bestemmende. Heri haaber jeg idetmindste, at Alle ville være enige. Rigsdagens Medlemmer dele sig paa den ene Side i dem, der betragte Ophævelsen af Danmarks Riges Arvelov som noget i sig selv usseligt, noget Heldbringende

for Fædrelandet, eller dog idetmindste som noget saa Ligegyldigt, at de derfor med god Samvittighed mene at kunne staae sig til No ved Regeringens Forslag; og paa den anden Side dem, der betragte dette Skridt som uheldbringende, som faretruende for Fædrelandet, og derfor staae oplydte af Frygt og Bekymring overfor Regeringens Forslag.

Fremdeles mener jeg, at om ikke Alle, saa dog en overveiende Flerhed vil være enige, at Rigsdagen maa betragte sig som stemmende over dette Spørgsmaal med fuld Frihed. Dersom det virkelig var saa, at der her alene handlede om en Ordning af Arvesølgen efter en Combination, der allerede har vundet europæisk Anerkjendelse, alene om en Fuldbyrkelse af de afsluttede Tractater, da kunde det siges, at det grundlovmæssige Samtykke fra Rigsdagens Side ikke kunde betragtes som meget mere end en, om end uundværlig og betydningssfuld, Form; der vilde være en, om end moralsk, dog uafviselig, Nødvendighed tilstede for Rigsdagen til at give sit Samtykke. Men naar — og det er heri, jeg mener, at de fleste ville være enige — Ophævelsen af Danmarks Riges Arvelov ligger udenfor Tractaterne, som foreligge i deres historiske Virkelighed for Alles Dine, dersom Fuldbyrkelsen af disse Tractater kan finde Sted, dersom Formaalet for disse Tractater: Opretholdelsen af det danske Monarchies Integritet, i den europæiske Freds og Ligevægts Interesse, kan blive opnaaet, hvad enten Danmarks Riges Arvelov bliver bestaaende eller ophæves, hvad enten den bliver bestaaende usforandret, eller den bliver underkastet en Forandring, saa er dette et indre Spørgsmaal til Forhandling og Afgjørelse mellem Regering og Folk, og Rigsdagen maa frit turde afstemme derover. Vel har den ærede Præmierminister i det Foredrag, hvormed han ledsagede Fremlæggelsen af det kongelige Budskab, henviist til „folkeretlige Forpligtelser, som Kongen har paadraget sig i de folkeretlige Acter, som ere foregaaede, og som foreligge den forenede Rigsdag“, og i Forbindelse hermed ytret, at „en Tilbagevigen fra Budskabet eller fra nogen Deel deraf vilde altsaa i Forhold til Udlandet, i Forhold til de Cabinetter, med hvilke Kongen har afsluttet Tractater,